

Barne- og Familiedepartementet
Forbruker-, tros- og livssynsavdelingen

Leveres digitalt

Høring – forslag til endring i gjeldsinformasjonsloven og gjeldsinformasjonsforskriften – utvidelse med flere typer gjeld

Vi i forbrukerorganisasjonen Huseierne vil gjerne gi innspill til høringen om endring i gjeldsinformasjonsloven og gjeldsinformasjonsforskriften.

Renter på boliglån utgjør husholdningenes største bokostnad viser Huseierne Bokostnadsindeks¹. Velfungerende konkurranse innenfor bank og finans er derfor avgjørende for forbrukernes mulighet til å forhandle best mulig lånevilkår. God regulering av gjeldsinformasjon kan etter vår mening være med på å bedre konkurransen.

Huseiernes hovedpunktkommentarer til forslagene i høringen er:

- Departementet ønsker å utvide gjeldsregisterene til å også omfatte lån som er pantesikret. Dette er Huseierne positive til.
- Departementet ønsker å presisere forbudet mot å utlevere gjeldsopplysninger til låneagenter mv, dette er Huseierne imot.
- Huseierne mener at forslaget ikke tilstrekkelig tar opp hvordan forbrukerne selv skal dra fordeler av at det samles inn mer informasjon om deres finansielle situasjon.
- Huseierne mener det er problematisk at gjeldsregisterene i dag er på private hender.

Bakgrunn: Bankkonkurransen i Norge er lokal og dårlig

Konkurransen i bankmarkedet er i dag er altfor dårlig, noe som blant annet ble påpekt i Finansmarkedsmeldingen for 2025. Konkurransen i boliglånsmarkedet er i store deler av landet dårlig, og mange steder er det en stor markedskonsentrasjon som gir «dagligvaretilstander».

---

¹ <https://www.huseierne.no/globalassets/boligfakta/boligfakta-2024/r31-2024-bokostnadsindeksen-for-norske-husholdninger-2023.pdf>

Huseiernes egen undersøkelse av konkurransen markedet for boliglån

Høsten 2023 gjorde Menon en stor undersøkelse for Huseierne av konkurransen i det norske boliglånsmarkedet². Vi undersøkte alle boliglån gitt de siste to og et halvt årene, og fikk regnet ut markedsandeler for de ulike markedene i Norge. Vi så bankmarkedet fra forbrukerens side, slik det oppfattes når man forsøker å få boliglån i et lokalt marked.

Undersøkelsen viser i korthet:

- Det norske boliglånsmarkedet er lokalt
- Aktørene i de lokale markedene er knyttet til hver sin kjede, kjedebankene konkurrerer i liten eller ingen grad med hverandre.
- Konkurransen på de lokale markedene er til dels meget dårlig

Det norske bankmarkedet er ved siden av de to-tre store landsdekkende bankene preget av mange mellomstore regionale banker. Disse bankene er store i sitt område, men ikke på landsbasis.

Etter Huseiernes mening har vi behov for en rekke tiltak som gjør det enklere for mindre aktører å komme inn på de ulike lokale markedene. Samtidig trenger forbrukerne verktøy for å bedre sin informasjonsbase og oppheve den informasjonsasymmetrien som i dag er til fordel for bankene – og særlig de store bankene.

Utvidelse av gjeldsregistrene til å gjelde pantegjeld

Huseierne mener at forslagene om utvidelse av gjeldsregisteret er et positivt bidrag til å øke bankkonkurransen i Norge.

Forslaget gjør opplysninger om pantesikret gjeld tilgjengelige for tilbydere av kreditt gjennom en felles og regulert infrastruktur. Tiltaket kan redusere informasjonsasymmetri ved å legge til rette for at kredittyttere får den samme tilgangen til informasjon om kunders eksisterende pantesikrede lån i tillegg til informasjon om kunders usikrede lån.

Dette kan i sin tur bidra til at aktører i større grad kan foreta kredittvurderinger av kunder basert på det samme informasjonsgrunnlaget og dermed på likere vilkår. Dette er viktig for å bryte opp det norske mønsteret med svært lokal bankkonkurranse.

Huseierne mener dette særlig vil øke konkurranseevnen til små og mellomstore aktører som i mindre grad tilgang til informasjon om forbrukeres eksisterende pantesikrede lån.

Med samme argumentasjon om bedre konkurranse i kredittmarkedet mener vi også at studielån må omfattes av utvidelsen.

Huseierne støtter utvidelsen.

---

² https://www.huseierne.no/globalassets/boligfakta/boligfakta-2024/huseierne-det-norske-bankmarkedet-for-boliglan_2024.pdf

Forbrukernes nytte av egne data må tydeliggjøres i formål og utførelse

Huseierne mener at en hovedutfordring med gjeldsinformasjonsloven er at den er laget på finansforetakenes premisser. Lovens formål er knyttet til utlevering av gjeldsinformasjon til finansforetak og tar i for liten grad opp i seg hvordan forbrukerne kan få nytte av denne informasjonen. God tilgang til, og mulighet for å bruke egen gjeldsinformasjon, vil oppheve informasjonsasymmetrien som i dag er på kredittmarkedet. Det bidrar til mer opplyste forbrukere og bedre konkurranse.

Formålet i loven er i forslaget foreslått utvidet paragraf 1 med «...til at forbrukere lettere kan skaffe seg oversikt over egen gjeldssituasjon.»

Dette er en utvidelse vi i Huseierne støtter.

Men en ting er oversikt over egen gjeldssituasjon, en annen er å kunne utnytte informasjonen man får tilgjengelig. Til dette trenger man ofte hjelp av tredjepartstjenester som for eksempel Renteradar, Horde og Clinsj. Et slikt forbud som nå er foreslått vil frata forbrukerne verdifulle verktøy. I realiteten begrenses forbrukernes råderett over egne data og muligheten for å oppnå det nye formålet om å lettere kunne «skaffe seg oversikt over egne gjeldssituasjon».

Huseierne mener at forbrukerne må kunne utnytte egne data også gjennom tredjepartsløsninger for å finne og forhandle bedre kredittbetingelser.

Vi mener utvidelsen av forbudet i forskriftens paragraf 6 derfor ikke stemmer overens med formålsutvidelsen i paragraf 1.

Samtykkebasert innsyn kan bidra til at mindre kredittyttere får et bedre informasjonsgrunnlag og kan behandle flere lånesøknader på likere vilkår som større kredittyttere. Dette kan styrke konkurransen mellom kredittyttere og legge til rette for mer effektiv prising av kreditt. Etter Huseiernes vurdering kan det foreslåtte forbudet svekke denne muligheten for mindre og nye kredittyttere, og dermed gjøre det vanskeligere for dem å etablere seg og konkurrere om å tilby lån. Vi stiller oss bak Konkurransetilsynets vurderinger til denne bestemmelsen.

Vi mener derfor at presiseringen om låneagenter mv i paragraf 6 ikke tas inn.

Utfordringer med kommersielle, private registre

Huseierne vil påpeke at vi er grunnleggende motstandere av at et register over forbrukeres gjeld er drevet kommersielt av ulike private aktører. Kommersiell registrering legger mer presse på kommersiell utnyttelse, og gi mindre fordeler for private forbrukere. I likhet med LO mener vi at et slikt register er en offentlig oppgave.

Med kun ett register, driftet av det offentlige, vil det kommersielle presset på å utnytte verdien av opplysningene i gjeldsregisteret være håndterbart, og de personvernmessige ulempene av et komplett register vil være enklere å håndtere. En modell ala den finske der registeret drives av skatteforvaltningen er nærliggende å undersøke nærmere.

Oslo, 3. juli 2025

Med vennlig hilsen
Carsten Henrik Pihl, leder politikk, samfunn og bærekraft/sign

c.pihl@huseierne.no